

Μαθηματικά για Οικονομολόγους Ι

3ο Σύνολο Ασκήσεων

Όρια-Απροσδιόριστες Μορφές και ο κανόνας L'Hospital, Διαφορικά και Ρυθμός

Μεγέθυνσης

Διδάσκων Εργαστηρίου: **Παρασκευή (Εύη) Σαλαμαλίκη**-Υποψήφια Διδάκτωρ,

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Επιβλέπων-Υπεύθυνος Εργαστηρίου: **Ιωάννης Α. Βενέτης**, Επίκουρος Καθηγητής

Προσοχή: Η πλειοψηφία των ασκήσεων του τρέχοντος σετ έχει αντληθεί από το

"Σύνολο Ασκήσεων 4" του Διδάσκοντα, διαθέσιμο στην διεύθυνση:

<http://application.econ.upatras.gr/node/171>

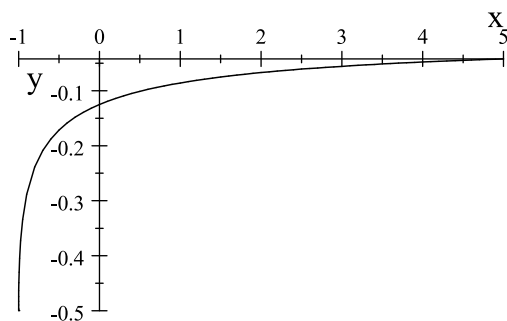
Άσκηση 1.

Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

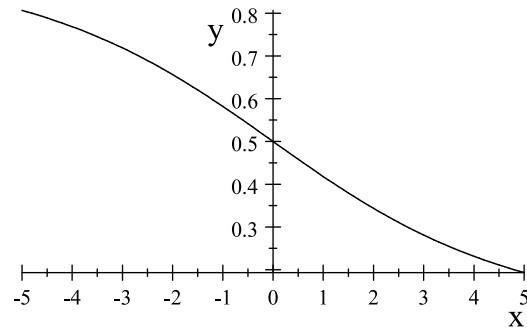
1. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+1} - 1 - \frac{x}{2}}{x^2}$, $(\frac{0}{0})$ Απ: $\frac{-1}{8}$
2. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\alpha \ln(\beta x + \gamma)}{x}$, $(\frac{\infty}{\infty})$ όπου α, β, γ θετικές σταθερές, Απ: 0
3. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^n}{e^x}$, $n \in \mathbb{N}_+$, $(\frac{\infty}{\infty})$ Σημείωση: $n(n-1)(n-2)\dots 3 \cdot 2 \cdot 1 = n!$ Απ: 0
4. $\lim_{x \rightarrow 0} (\frac{1}{x} - \frac{1}{e^x - 1})$, $(\infty - \infty)$ Απ: $\frac{1}{2}$
5. $\lim_{x \rightarrow 1^+} (x-1)^{\ln x}$, (0^0) Απ: 1

Σημείωση 1: Όλα τα παραπάνω όρια εμφανίζουν απροσδιόριστες μορφές. Για να προσδιοριστούν τα όρια θα πρέπει να εφαρμόσετε κανόνα L'Hospital (πιθανώς περισσότερες από μία φορές!)

Σημείωση 2: Δείτε παρακάτω τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $\frac{\sqrt{x+1} - 1 - \frac{x}{2}}{x^2}$, το όριο της οποίας σας ζητείται στην Άσκηση 1, (1). Ποια τιμή προσεγγίζει η συνάρτηση όταν το x προσεγγίζει την τιμή 0???

Σημείωση 3: Δείτε παρακάτω τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $(\frac{1}{x} - \frac{1}{e^x - 1})$, το όριο της οποίας σας ζητείται στην Άσκηση 1, (4). Ποια τιμή προσεγγίζει η συνάρτηση όταν το x προσεγγίζει την τιμή 0???

Άσκηση 2. (ή Άσκηση 7 συνόλου ασκήσεων 4)

Για τη γραμμική συνάρτηση κατανάλωσης

$$C = a + bY$$

όπου C κατανάλωση και Y διαθέσιμο εισόδημα, με οριακή ροπή προς κατανάλωση ίση με b και $0 < b < 1$

1. 1. Τι εκφράζει η παράμετρος a και ποιο το αναμενόμενο πρόσημό της;
2. βρείτε την οριακή συνάρτηση (πρώτη παράγωγο) $\frac{dC}{dY}$
3. βρείτε τη μέση συνάρτηση (δηλαδή $\frac{C}{Y}$) κατανάλωσης ή τη μέση κατανάλωση ανά μονάδα διαθέσιμου εισοδήματος
4. βρείτε την ελαστικότητα της κατανάλωσης ως προς το διαθέσιμο εισόδημα και δείξτε ότι η κατανάλωση είναι ανελαστική για κάθε $Y > 0$

Απαντήσεις: (συνοπτικά)

1. Η παράμετρος a εκφράζει την αυτόνομη κατανάλωση, δηλαδή το επίπεδο κατανάλωσης που αντιστοιχεί σε μηδενικό επίπεδο εισοδήματος, $Y = 0$. Το αναμενόμενο πρόσημο του a είναι $a > 0$.
2. $MPC = \frac{dC}{dY} = b$

$$3. APC = \frac{C}{Y} = \frac{a+bY}{Y} = \frac{a}{Y} + b$$

4. $\varepsilon_C = \frac{dC}{dY} \frac{Y}{C}$ (οριακή συνάρτηση κατανάλωσης επί την αντίστροφη μέση συνάρτηση κατανάλωσης),

$$\varepsilon_C = \frac{dC}{dY} \frac{Y}{C} = \dots = \frac{\beta Y}{\alpha + \beta Y} < 1$$

Άσκηση 3. (ή Άσκηση 8 συνόλου ασκήσεων 4)

1. Υποθέστε ότι $Y(t) = \alpha X(t)$ όπου α μία σταθερά (ως προς τον χρόνο). Βρείτε το ρυθμό μεγέθυνσης της Y και σχολιάστε.
2. Υποθέστε ότι $Y(t) = (X(t))^\alpha$ όπου α μία σταθερά (ως προς τον χρόνο). Βρείτε το ρυθμό μεγέθυνσης της Y και σχολιάστε.
3. Υποθέστε ότι το πραγματικό ΑΕΠ μεγενθύνεται με 4% το έτος και ο πληθυσμός με 1.5%. Ποιός ο ρυθμός μεγέθυνσης του κατά κεφαλήν πραγματικού Α.Ε.Π;
4. (s.o.s) Έστω ότι το κεφαλαιακό απόθεμα μεγενθύνεται σταθερά στο χρόνο με ετήσιο ρυθμό 5%. Σε πόσα έτη θα διπλασιαστεί το κεφαλαιακό απόθεμα;

Απαντήσεις: (συνοπτικά)

1. $\ln Y = \ln \alpha + \ln X \Rightarrow \frac{d \ln Y}{dt} = \frac{d \ln X}{dt} \Rightarrow g_Y = g_X$. Σχολιάστε!
2. $\ln Y = \alpha \ln X \Rightarrow \frac{d \ln Y}{dt} = \alpha \frac{d \ln X}{dt} \Rightarrow g_Y = \alpha g_X$. Σχολιάστε!
3. Έστω Y = πραγματικό ΑΕΠ, N = πληθυσμός, Y_N = κατα κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ. Γνωρίζουμε ότι το κατα κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ=πραγματικό ΑΕΠ διά τον πληθυσμό.

$$\text{Συνεπώς, } Y_N = \frac{Y}{N},$$

$$\ln Y_N = \ln Y - \ln N$$

$$\frac{d \ln Y_N}{dt} = \frac{d \ln Y}{dt} - \frac{d \ln N}{dt} \Rightarrow g_{Y_n} = g_Y - g_N = 4\% - 1.5\% = 2.5\%.$$

Παρατηρείστε ότι $g_{Y_n} < g_Y$.

4. Η απάντηση βρίσκεται στο σύνολο ασκήσεων 4